

The Abraham Arbesfeld Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

Coffee and Honey: Two Peas in a Pod?

Rabbi Ari Zahtz
Sunday, February 2, 2020

ז שבט, תש"פ

Civet Coffee and Honey: Two Peas in a Pod?

Rabbi Ari Zahtz

How Coffee Grows

Coffee is really a fruit. Coffee branches form delicate white, jasmine-like blossoms that last for a little more than a day. These blossoms give way to coffee "cherries" that are red and round and very much resemble our own native cherries.

It takes 3 to 5 years for the plants to begin producing and that is possible only with the proper combination of climate, rain, sunshine and shade.

Coffee beans known as coffee beans can either be planted immediately or even dried for up to one year and used to plant coffee. Once planted the germination to sprout process can take up to 60 days.

Typically, coffee seedlings are grown in nursery beds or polybags until they reach about 8-10 inches tall. Then, they are potted until they are ready to be planted in their final destination.

About two to four years, after planting the young coffee tree will begin to produce small white flowers with a highly fragrant aroma. These flowers will last only a few days leaving behind dark leaves and soon after, small green berries

It is from these small green berries that the ripe coffee cherries are grown. During this intense "growing" period the cherries can consume 70% of the coffee plants nutrients, and will actually halt the growth of the plant.

Each coffee cherry contains two seeds of "beans" as they are called. Once the beans are formed they will be growing inside of an area called intergument. The coffee bean will consume and replace the intergument with the exception of a final layer that will be referred to as the Silver Skin Layer.

Arabica coffee trees will usually produce fruit in about three to five years but aren't fully mature until about seven years. If left unattended, they would grow to be about fifteen feet tall, but typically farmers keep them at six feet tall for easier harvesting. After the eight year, the coffee tree begins to produce a full crop and can yield from one to twelve pounds of coffee each year.

Source:
<http://www.coffeefashion.com>
<http://www.gourmandia.fr>

\$115.99
 Cafés Granel Wild Kopi
 Luwak Coffee Whole
 Beans, 100grams (3.5oz)
 Amazon.com
 Free shipping

ה: בכורות

אומר שנעשו כולן בעלי קריין: מתני' יפרה שילדה (ב) מין חמור וחמור שילדה כמין סוס פטורה מן הבכורה שנאמר פטר חמור פטר חמור שני פעמים עד שיהא היולד חמור והנולד חמור ומה הם באכילה בהמה טהורה שילדה כמין בהמה טמאה מותר באכילה וטמאה שילדה כמין בהמה טהורה אסור באכילה שהיוצא מן הטמא טמא והיוצא מן הטהור טהור: גמ' תנן התם רחל שילדה

ז:

וכו': בעו מינה מרב ששת מי רגלים של חמור מהו ותיבעי (ליה) דסוסים וגמלים דסוסים וגמלים לא מיבעיא להו דלא עכירי ולא דמו לחלב מיא עול מיא נפוק כי קמיבעיא להו דחמור דעכירי ודמו לחלב מיא ימגופיה קא מימצעי ואסירי או דלמא מיא עול מיא נפוק והאי דעכירי הבלא דבישרא הוא אמר להו רב ששת תניתוה שהיוצא מן הטמא טמא והיוצא מן הטהור טהור מטמא לא קאמר אלא מן

Rav Asher Weiss Teshuva

הרי שנחלקו בגמי בהיתירא דדבש דבורים, לר' יעקב גזיה"כ היא ולא מסברא ולפיכך דבש צרעין שיש לה שם לוי אסור, אך לחכמים סברא היא "מפני שמכניסות אותו לגופן, ואין ממצות אותו מגופן", ולפי דבריהם גם דבש צרעין מותר.

והלכה כחכמים שהיתיר דבש סברא היא, וכך כתב הרמב"ם (הלי מאכלות אסורות פי"ג ה"א):

"דבש דבורים ודבש צרעים מותר מפני שאינו מתמצית גופן אלא כונסין אותו מן העשבים בתוך פיהן ומקיאין אותו בכורת כדי שימצאו אותו לאכול ממנו בימות הגשמים".

וכך נפסק גם בשו"ע (יו"ד סימן פ"א סעיף טו) דאף דבש צרעין מותר, וטעמא דמילתא הרי מבואר בגמי משום שאינן ממצות אותו מגופן.

ובאמת ידענו שאין צוף הפרחים דומה לדבש, אך מ"מ כך קבעו חז"ל דכיון שאין ממצות אותו מגופן אין כאן שינוי גמור ואין זה בכלל דבר היוצא מן הטמא. וקו"י הדברים לפולי הקפה שמוציאים מגללי חתול זה דלא נשתנו מברייתן כלל והגרעינים עומדים בעינן ובמתכונתם ולא נשתנו כלל, דודאי אינם בכלל היוצא מן הטמא.

ואף שאנונימים והחומצות שבמעיי החתול משפיעים על טעם הקפה, אין בזה כדי לאסור דהלא מילתא דפשיטא שטעם הדבש נשתנה שינוי גמור בגוף הדבורה ומ"מ התירוהו.

יורה דעה פא

ט כע [לה] דבש צרעין וגיזין (פירוש מיני דבורים וצרעין הם, ערוך ערך גז (השמייני)) מותר ל' ויש מי שאוסר: הגם (י' ואין לנו כריכין לחוש לו כי אינו מנזי צינינו כלל:

תֹּאכְלוּם כִּי־שֶׁקֶץ הֵם: מִגְּאֵל־תְּשַׁקְצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכַל־הַשְּׂרָץ הַשְּׂרָץ וְלֹא תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמַתֶּם בָּם: מִדְּכִי אֲנִי יְהוָה אֱלֹדֵיכֶם וְהִתְקַדְּשֶׁתֶם וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי וְלֹא תִטְמְאוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּכַל־הַשְּׂרָץ הַרְמֹשׁ עַל־הָאָרֶץ: מִפְּסִיךְ מִדְּכִי אֲנִי יְהוָה הַמַּעֲלֶה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ

מזו: אלו הן הלוקין פרק שלישי מכות

היו ממש טוהר: ריסקו בו ג' פירות ואחד זה. פי שלם אל תלך הוה מת דלך ר"ל מי ממש איז היין מפלס למת נפילת או"מ ולי' שיהא שלם במדת מנת ליין משום לאו דשליס דלכן חלה אכילה דשליס לומר דלי אכיל כ"מ: הריס ואל תד (י) וזה ח"כ דלכא למימר דחלה לומר דענין דלדת דת' כות' נעלה ענין שיהא שלם דלך חלה דחלה דחלה כל שיהא ח"כ א"כ על כתיב אכילה חלה למידע האכל דלמא ח' חיסה לו ד' ואל תד (י) משייה דחייב ח' לך נקט חלה שלם

צ: אמר רבי עקיבא פרק תשיעי שבת

אם נ'שיעה שתי' פ"ח אית סהס לאייס לנטיעה" או נמי כלומר נמקוס שרגלין לנטוע דאי סתמא לנטוע דלי מנולא ממש לנטיעה הוה אחר בריס פ' המלטיע (קמת 86) משיב היה ר' מאיר מנולא מטה ח' לנטיעה: **שמצניעין** אותו לחויר. פירוש שרציו לטוב עובד סוכים או למכור לו אלם יבדלל סבור לגלח חויר: **דלא** יצירו טריב' קא אבי' ייה ועבר משום ב' תשקצו. אומר רשב"א דמשמע מכלל דמגב טוהר אין טעון שמיטה מדלל קאמר דלא לימרו דקאלת ליה בגלל שמיטה ועוד דח"ק קאמר בטומא דמגב מי טמא דלמא מיה ואלת ליה וטוהר בגלל כי חייב היינו משום דמותר בגלל שמיטה ובמסכתא דמסכת תרושות¹ מיה לכול אלס מגביס כן חייב כן שמיטין" וז"ע דלחור לכולל מי משום על משקלו מ"מ מותר למתן ממנו אבר ואלוהו על ידי חלפה ואין ט' משום אבר מן החי ויש"י הכילו כאלו טרפות (פולן דף טו.) מה"ג דמפיק מגביס און טעוין שמיטה מדמתיב וזה כל"ש נפש הטהרה נמיס אלו דגיס ואל כל"ש נפש השולת' אלו דגיס מדמתיב נפש השולת' אחר דגיס שמתה לזין טעוין שמיטה כדגיס" והפילו עוף הוה טעוין ליה טולל לוס או לאו דהוקס לנטיעה כדלמא נשטוטו (ע"ט ע"ג):

ורע קישואין שנים ורע דילועין שנים ורע פול הבצרי שנים (ה) מ"חוב חי טוהר כל שהוא מת כנגזרת צפורת כרמ"ס: כן חיה בין מתה כל שהוא שמצניעין אותה לרפואה ר' יהודה אומר אף המוציא חוב חי טמא כל שהוא שמצניעין אותו לקמן לשחוק בו: גמ' ורמיהו ז"ל וחול הדק כרי לובל קלח של כרוב דברי ר"ע והכמים אומרים כרי לובל כרישא אומר רב פפא הא הוריע הא דלא וריע לפי שאין אדם טוהר להוציא ניומא ארת לוריעה: ר' יהודה אומר אף המוציא כרי: והוא קמא סבר לא נאי מנטיב דילמא אכיל ליה י"א הכי טוהר נמי דדא רב כרמא הוה קאים קמיה דרב ורזה קמעה שרשיבא אפומיה אבר ליה שקליה דלא לימרו מיכל קאכיל ליה וקעבר משום ב' תשקצו את נפשותיכם אלא דילמא מיה ואלת ליה ורבי יהודה אי מיה קמן מיספד ספד ליה: **הרן עלך אמר רבי עקיבא**

פרי חדש הלכות תולעים פר

רואה אותם היה אוכלם ויידון לידן נמי דכוותה. ומהכח שמעיין ללא אזלינן בענין מאיסותא דתר רובא דעלמא אלא דתר כל חד וחד דהא מסתמא רובא דאינשי לא אכלי תולעים דדגים אס יודעים שיסנם שם משום מאיסותא ורבינא לא היה חושש לזה והיה אוכלם כיון שהוא לא היה נמאס בהם כנה"ג. מלי דבדילי אינשי מיניה הוי מאיס. ואי מאיס לדידיה אף דלכו"ע לא מאיס כמכל שכן דאסיר לדידיה וקרינן ביה שפיר כל תשקצו, וכי"כ האו"ה כלל ל"ב וכן (י"ו) וספר אפי רבנמי דף נ"ז והבאתי לשונם כפי ק"ד ס"ק ט' ופשוט הוא. ומיהו כל זה אינו אלא דרבנן דמאי דמאמכינן ליה אקרא דכל תשקצו לאו דקרא מיירי בהכי אלא אקמכתא בעלמא הוי ומאן דעבר עלייהו מכין אותו מכת מרדות כשאר איסורין דרבנן וכלקמן

חידושי הרומב"א - מכות י"א ע"א

אמר רב ביבי בר אבבי האי מאן דשתי בקרנא דאומנא וכי. מפורש במהדורא קמא פירש רבינו מאיר הלוי ז"ל בזה, ונראה ממנו דסבירא ליה שזה אסור תורה 300, אבל כל המפרשים 301 ז"ל כתבו שאינו אלא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא כאידך דהמשהה נקביו.

י"ד קטו דברים האסורים משום סכנה

ו ואסור לאכול מאכלים שנפשו של אדם קצה בהן כגון משקין ואוכלים שנתערבו בהן קיא או צואה וליחה סרוחה וכיוצא בהן. וכן אסור לאכול ולשתות בכלים הצואים שנפשו של אדם קצה בהן כלי של בית הכסא וכלי זכוכית שמקיזים בהן וכיוצא בהן. וכן לא יאכל בידים מזוהמות ועל גבי כלים מלוכלכים שכל אלו בכלל אל תשקצו את נפשותיכם (ויקרא יא מג.) (כח) וכתב הרמב"ם שהאוכל ממאכלין אלו מכין אותו מכות מרדות: ז כל בהמה חיה ועוף

משנה ברורה

י"ד (לא) על תשקצו. ואם משקה עצמו לקטנים, עובר משום ב' תשקצו ומשום ש'לא יהיה עקר'. ונפשעה מלקהפית (לס) אינו עובר על ב' תשקצו. גם האסור ב' תשקצו (לט) נרחה מפני כבוד הבריות, כגון הנפשה נקביו עד שימצא פקוס צנוע וכהיא ג'א. ז'הר מאד לקצת היטב, כי צואה במקומה ב'פשוט, כמו שקצב בס'מין עו ס'מין ה. וטוב (מ) לרזין פי השבעת בקמים או בקי:

בית יוסף

זה רוחם יש מגדולי המורים שהורו שהסכינים הגדולים נריכין לידן פעמיה כשפוד אלל הקטנים מגעילין ודיו צמה אלל נסכין שמכשירין נפסח מגעילין ו מי שהורה להקל צוולן להגעילן צכלי ראשון ודיו וכן נהגו עכ"ל: כתב הרשב"א נתישבה (ס"א ס'מן מקעה) דנר פשוט הוא דלא מהני ישון אללא צכלי היין: [בדק הבית] = כתוב בארחות חיים (הל' טהרת הכלים והגעלה ס"ס יב) כשם שמכשירים הכלים משום בליעת איסור כך מכשירים אותם בהגעלה או בליכון מחמת דבר מיאוס כגון מי רגלים או דבר אחר מאוס דכתיב (ויקרא יא מג) אל תשקצו את נפשותיכם וכן נהגו כל ישראל ואין להקל על המנהג עכ"ל ואני אומר שהמנהג הזה אין לו עיקר וגם לא פשט בינינו אלא משפחה ביותר ודיו